

מחווון דמות

זיהוי ערכים, כישורים ומיומנויות באמצעות אפיון דמות

מטרתו של מחווון זה היא התבוננות עומק בדמות נבחרת מתוך החומר הנלמד, באופן שיפתח למידה רגשית-חברתית-ערכית בקרב התלמידים.

הדמות ופועלה מעוררים רגשות מגוונים בקרב הלומד: מהתרגשות, תקווה, אופטימיות, הערכה והזדהות עד לכעס, דחיה וסלידה.

לימוד מעמיק של דמות מסייע ללומד לגבש עמדה אישית כלפיה, כלפי מעשיה, הבנת בחירותיה, הערכים המנחים אותה, המחשבות והיחסים שלה עם אנשים ותרבויות שונות.

העבודה עם המחווון מאפשרת ללומד לברר את זהותו, ערכיו ותפיסת עולמו, דרך היכרות עם הדמות ומעשיה. כמו כן, לפתח מיומנויות, כגון: מודעות עצמית, אמפתיה, חשיבה ביקורתית, התמודדות עם מצבי חיים שונים וקונפליקטים.

שלבי השיעור	פירוט והרחבה	דוגמאות
א. הבנת החומר הנלמד	חיבור לידע ולחומר הנלמד	
ב. התבוננות עומק באחת הדמויות	ידע- עובדות ונתונים על הדמות. מחשבות- מסקנות מתוך הנלמד.	התייחסות לזמן ומקום, גיל, סביבת חיים, מגדר, מעמד חברתי- כלכלי, פעולותיה, דמויות נוספות והקשרים עימם. דברים שניתן להסיק וללמוד על הדמות, בעקבות ההתבוננות בפועלה וביחסיה עם הסובבים אותה.

<p>כיצד הדמות מרגישה? מה הערכים המנחים אותה? מה ההתלבטויות שלה? מדוע היא בוחרת לפעול באופן הזה? מה האלטרנטיבות שלה? מה היו הדילמות שלה? כיצד הדמות הייתה מסבירה את מעשיה? מה יאמרו המתנגדים לדמות? מה לדעתך היו היחסים בינה לבין...? לוו היית פוגש את הדמות- מה היית רוצה לשאול אותה?</p>	<p>הבנת הדמות- התבוננות עומק במחשבות, רגשות והתלבטויות של הדמות.</p>	
<p>אלו רגשות ומחשבות התעוררו בך במהלך הלימוד? (מה ריגש/ הכעיס/ הפתיע/ אכזב?) האם יש דבר מה שאת/ה חולק על הדמות? מה מתוך אפיוני הדמות נחשב בעיניך, כבעל ערך או ראוי לחיקוי?/ אלו ערכים היית רוצה לאמץ לחייך? מה היית עושה על מנת לממש ערכים אלו? האם גילית על עצמך משהו חדש בעקבות הלמידה? האם את/ה מזהה בחייך מצבי חיים, התמודדויות דומות לאלו של הדמות? אלו כישורים, מיומנויות או כוחות יכולים לסייע לך?</p>	<p>קשר בין החומר הנלמד לעולמו של התלמיד</p>	<p>ג. חיבור לעולמם של התלמידים</p>